



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

**Leoni, Giovanni Francesco**

**Coloniae Agrippinae, 1682**

De Iudaeis, & Sarracenis. Cap. iv.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-10316**

sanctæ, & individuæ Trinitatis, & translatus est. Quo miraculo multi Sarracenorum conversi, Christi fidem susceperunt. Marc. Polyt. navig. lib.

1. c. 18. & Majol. de admir. nat. reb. qui alias auctoritates adducit, colloq. 16. §. post hæc omnibus seculis, pag. mibi 728.

## DE IVDAEIS, ET SARRACENIS.

### Cap. IV.

#### SUMMARIUM.

- |  |  |
|--|--|
| <p>1 Iudæi ipsi bruti sunt deteriores,<br/>Ad Christi fidem conversi retinent jus successionis, ibidem.</p> <p>2 Possunt petere legitimam vivo patre.</p> <p>3 Sunt in fide instruendi, &amp; à quibus.</p> <p>4 A suis domesticis, &amp; parentibus sunt segregandi.<br/>Ad fidem non sunt cogendi, ibidem.</p> <p>5 Antequam baptizentur, quandiu expectandum.</p> <p>6 Non debent per vim baptizari.</p> <p>7 Et quare.</p> <p>8 Idem, quod supra, num 4.</p> <p>9 Restitutio non datur contra impressionem characteris.</p> <p>10 Dolus, quo quis ad bonum inducitur, non imputatur.</p> <p>11 Iudæi in delictis ecclesiasticis subsunt foro ecclesiastico, &amp; in quibus.</p> <p>12 In quibus delictis subsunt foro seculari.<br/>Iudex ecclesiasticus in causis misti fori, etiam contra Hebraos jus habet preventionis, ibidem.</p> <p>13 Iudæi nondum conversi non possunt dici hæretici, &amp; quare.<br/>Infideles non possunt esse hæretici, &amp; quare, ibidem.</p> | <p>14 Neophyti contumaciter Iudæizantes, tanquam hæretici, sunt puniendi.</p> <p>15 Iudæi, si fiant Sarraceni, non puniuntur.<br/>Limita, ibidem.</p> <p>16 Iudæi non possunt excommunicari, &amp; quare.</p> <p>17 Idem, quod supra num. 11.</p> <p>18 Ancharani opinio reprobat.</p> <p>19 Idem, quod 12.</p> <p>20 Idem, quod supra num. 11.</p> <p>21 Idem.</p> <p>22 Idem.</p> <p>23 Hæreticorum fautores sunt ipso jure excommunicati.</p> <p>24 Idem, quod supra num. 11.</p> <p>25 Idem.</p> <p>26 Iudæi Christianos probro habent, &amp; ludibrio.</p> <p>27 Iudæi, si contra legem suam peccent, puniuntur à Iudice ecclesiastico.</p> <p>28 Iudæis publica officia minimè committenda.<br/>Et quare, ibidem.</p> <p>29 Iudæi sunt infames.</p> <p>30 Iudæorum azima Christianis non licet comedere.</p> |
|--|--|

31 Iudæi.

- 31 Iudæi non possunt doctoratus dignitate insigniri.
- 32 Iudæi non sunt ad agrorum curam adhibendi, & quare.
- 33 Mortem appetit, qui à Iudæo sanitatem querit.
- 34 Medicus Christianus agrum ad pœnitentiam hortari tenetur.
- 35 Iudæi Christi nomen invocare prohibentur.
- 36 Iudæis Christianorum interdici potest commercium.
- 37 Hereticis, & eorum fautoribus non sunt committenda officia.
- 38 Heretici peiores sunt Iudæis.
- 39 Idem, quod supra num. 37.
- 40 Idem.
- 41 Idem, quod supra num. 16.
- 42 Idem, quod supra num. 36.
- 43 Iudæi, quare in Ecclesia Dei tolerantur.
- 44 Iudæorum fides fundamentum habet veritatis.
- 45 Episcopi non possunt dispensare, ut domi sue nutrices Iudæorum infantes lactent.
- 46 Iudæis inservientes sunt excommunicandi.
- 47 Ecclesia triplex.
- 48 Idem.
- 49 Idem.
- 50 Iudæis synagoga quomodo sint permisse.
- 51 Synagoga apud Hebræos, idem est, quod apud nos Ecclesia.
- 52 Iudæis octo sunt permissa cœtera prohibita.
- 53 Hereticis non licet synagogas, & similia loca sibi constituere.
- 54 Mesquitas apud fideles Sarracenis habere non licet.
- 55 Mahometis genus.

**A**LOCVSTIS ad Iudæos, & Sarracenos descendimus, qui dum suæ cæcitatibus in tenebris vivunt, Christum Jesum minimè volentes agnoscere, non procul absunt ab irrationabilibus, imò his fortè deteriores, juxta *Isai. cap. 1. circa princ.* Bos, inquit Dominus per Prophetam, cognovit possessorem suum, asinus præsepe domini sui, Israël autem me non cogitavit.

<sup>1</sup> Quandoque tamen † divino instinctu, supernaque luce cœlitus illustrati ad fidem Christi convertuntur, & tunc conversi non perdunt agnationem, quominus parentibus succedant, sicut prius, *cap. Iudæi, & Sarraceni, ubi etiam Abb. num. 2. de Iud. & Sarraceni.*

<sup>2</sup> Quinimò talis filius † conversus potest petere legitimam in bonis patris vi-

ventis, Felyn. in eodem cap. Iudæi, num. 2. Ferret. cau. 24. quem citat, & sequitur *Vrbl. de Affli. decis. 151. num. 10. ut in cap. 35. tomo 1. ubi nonnulla de Iudæis, de quibus aliqua inacta hoc loco tangenda judicavi.*

<sup>3</sup> Iudæos ad fidem conversos † curare debent sacerdotes baptizantes, & alij de sacro fonte eos suscipientes, tam ante baptismum, quam post, illos in articulis fidei, & legis novæ præceptis Catholicæ Ecclesiæ ritibus diligenter instruere, & tam ipsi, quam diocesani operam dare, ne sicut quandoque contingit, ab infirmitate curatis, modica occasio ad pristinam damnationem recidivam efficiat, ut inquit *Paul. III. in constit. 29. §. curent insuper, in Bull. Romæ. pag. 415. cap. vos ante, & ibi gloss. & Archid. de consecr. distinct. 4.*

**N u n n a**

**Et,**

4 Et, ꝑ ne parentum involvantur erroribus ab eis sunt auferendi, & monasterijs, aut Christi fidelibus ad educandum tradendi, ut *cap. Iudæorum, 28, quest. 1.*, non autem ad fidem sunt cogendi, *c. sicut de Iud.* quam tamen si inuitus suscepisse contenderit, cogendi sunt retinere, *cap. licet plerumque in fin. cap. de Iudæis 45, distinct.* & Abb. *in cap. sicut Iudas num. 3. de Iud. & Sarrac.*

5 Ne autem ꝑ de voluntate baptizatorum dubitari contingat, Iudæus fugiens ad Christianos, & postulans baptismum, non debet repente baptizari, sed tantisper est expectandus, donec illius voluntas fuerit perfecta, qua scilicet se non si nistro animi impetu, & ex suis alicubi ægrè faciat, vel ex aliqua alia instabili, & leui causa, sed recta solum, piæque devotione motus ad regenerationis sacramentum venisse demonstrat: pro cuius voluntatis exploratione inter Christianos commorari, & stare debet totos quadraginta dies antequam baptizetur, ut *cap. ne, quod absit de consecr. distinct. 4.* & Abb. *in cap. sicut Iudæi num. 2. de Iudæ.*

6 Quæritur, ꝑ si eveniat, infantem Iudæum à Christianis baptizari, in scijs parentibus? Id fieri non debet, non enim debet quis per vim baptizari, *cap. Iudæorum & ibi gloss. 28. quest. 1. cap. de Iudæis, 48, distinct. cap. ad fidem, 25, quest. 5, & cap. maiores S, item quæritur & ibi Abb. num. 2, de baptis.*

7 Nec filij Iudæorum ꝑ debent inuitis parentibus baptizari, ex quo illi sunt in parentum potestate constituti, Felyn. *in cap. sicut de Iud. Abb. in cap. 2. de conuer. in fidi. Alex. in l. multum, in fin. de verbor. obs. & conf. 71, num. 2, vol. 2, quos*

*citat, & sequitur Vrsill. Affl. decis. 155, num. 1.*

8 Sed hoc casu ꝑ debet infans à patribus separari, & in loco tuto, ubi in fide instruat, educari: Ita respondit sac. congregat. Trid. conc. paucis abhinc annis Camillo Dadeo primo Episcopo Fossanensi. Vbi cum quædam Christiana nutrix cum infante Hebræo, quem lactabat, se in ædes cuiusdam, cuius fortè, contulisset, à nobilibus quibusdam adolescentibus idem infans fuit baptizatus, unde iure merito patres dixere, ut segregaretur, ubi in fide Christiana posset adulescere, ut diligenter fuit factum, & cautè, ne ullo modo parentibus, qui puerum anxie exquirebant, ad illum educandum via pareretur: & ita communi illius piæ uerificatis pecunia in pio loco fuit educatus: Nec erat ullo iure reddendus, ne in sacramenti suscepti contemptum, & ad Christianæ Religionis ignominiam, Iudæicam personam à suis denuò cogereetur assumere, & erroribus parentum rursus involvi, dicto capite Iudæorum 28. quest. 1.

Tum etiam, ut fidem, quam etiam inuitis parentibus acceperat, tenere adigeretur, ne nomen Domini blasphemaretur, & suscepta fides contemptui esset, atque ludibrio, dicto cap. de Iudæis, 45. distinct.

9 Præterea ꝑ contra impressionem characteris cum indelebilis sit, nulla dari debet restitutio, nec potest: maximè cum quis inuitatur ad meliora, Abb. *in d. c. maiores, S, item quæritur num. 7, de baptis.*

Nam ꝑ dolus, quo quis ad bonum animæ inducitur, non impuratur, nec impeditur

pedit propositum melioris vitæ, cap, cum dilectus & ibi gloss. de ijs, quæ vi met. ve cau. sunt quod etiam sequitur Abb. in dicto c. maiores Et hoc locofacit illa solemnis juris regula, multa facta tenere, quæ alias fieri prohibentur l. 1. §. biduum ff. quan. appell. sit, cum alijs simul.

11 Subiunt ¶ Iudæi foro ecclesiastico in delictis Ecclesiasticis si peccaverint in clericum vel in fidem, aut contra canones, aut legem divinam, veluti si Iudæus dimittat uxorem, & aliam accipiat, quia punitur per iudicem ecclesiasticum servata lege Iudæorum. Bald. conf. 315. Iudæis tutela in sine, & conf. 316, quia sæpe in sine volum. 1. & Calder conf. 125. alias 11. de Iudic. & for. compet. & conf. 489. alias 2. de Iudæis, & idem Bald. in conc. 422. lib. 5. quem citat, & sequitur Card. Tuschus tom. 4. pract. concl. 372. num. 1. & Surd. decis. 133. num. 2.

12 Foro ¶ seculari subsunt in delictis secularibus Calder. ibid. In causis verd, quæ inter personas seculares sunt misti fori, etiam contra Hebræos, locus est præventioni, Abbas in cap. postulasti, nu. 5. circa fin. de Iud. & Sarracenis, ut in causa blasphemiz, & sacrilegij.

13 Iudæi, & Sarraceni ¶ alijque infideles hæretici esse non possunt, quia separatio non admittitur in ijs, qui sunt extra Ecclesiam, tamen, si quid in contemptum Christianæ religionis admiserint, aut aliquod blasphemiz genus protulerint, tanquam hæretici, & hæreticorum poena puniuntur. Cald. conf. 125. alias 11. de foro competent. & Card. Tusc. eodem tom. 4. pract. conc. 372. num. 1.

14 Idem ¶ dicendum de neophitis, qui si se corrigere post canonicam monitionem

neglexerint, & ad vomitum Iudaizantes, redire comperti fuerint, contra eos, tamquam perfidos hæreticos, per Ordinarios locorum secundum sacrorum canonum instituta, procedi debet, ut in eadem const. §. si quis autem C. plerique eadem distinct. 4. & in constit. Gregorij Papæ XIII. cap. 73. §. cujusvis in Bull. Rom. pag. 1306. & Oldr. conf. 36.

Si tamen ¶ Iudæus fiat Saracenus, non punitur, quia de ijs, quæ sunt extra nos, nihil ad nos, secus si fidem agnovisse coepisset, quia transendo ad aliam sectam, punitur. Oldrad. conf. 51. incipiens Iudæus transivit, quod autem dicitur de ijs, qui extra nos, nihil ad nos, intelligitur respectu excommunicationis, ut non arceantur.

Non enim ¶ possunt ab Ecclesia per excommunicationem eijci, qui nunquam fuerint in ea recepti, Oldrad. eod. conf. 36. in princ. cap. gaudemus de divor. Sed puniendi sunt corporaliter, & in pecunia, Alexand. conf. 99. visa inquisitione, num. 11. lib. 6. & conf. 1. Attentis numero 21. & seq. vol. 7.

In ijs autem, ¶ quæ circa fidem cum Iudæis nobis sunt communia, velut, esse Deum unum & æternum, omnipotentem, creatorem omnium visibilium, & invisibilium, & similia, si quis Iudæus non esse asseruerit, prædicaverit, aut Dominum nostrum Iesum Christum purum hominem, vel etiam peccatorem fuisse, matremque ejusdem non esse virginem, & alias hujusmodi blasphemias, quæ per se hæreticæ dici solent, in Christianæ fidei ignominiam, contemptum, aut corruptionem impiè, protulerit, si velle, quæ sanctissimum sacramentum Eucharistias

charitatis nutrices Christianæ sumptuerint, lac uno, vel pluribus diebus in latrinam, cloacas, vel alia loca effundere coegerit, iudicio Episcoporum, & inquisitorum est puniendus, ut in const. eisdem Greg. Papæ XIII. c. 73, §. si quis Iudæus, §. si Salvatorem, & §. si nutrices ea pag. 1306, Innoc. in cap. quod super num. 5, de voc. redempt. Felyn. in capite postulasti num. 4, & 5, de Iude & Sarrac. & Burlat. post alios in d. conf. 90, num. 1, 2, 3, 13. & 21 14, vol. 1.

18 Unde est ea opinio, quod crimen deturpationis figuræ Domini nostri Jesu Christi à Judæo commissum, non spectet ad forum ecclesiasticum, de quo per Ancharanum in conf. 15. sub num. 4, pace tanti viri, quem ego digniore loco habui, & observo, sic dictum. hodie præfertim non est vera, quia repugnat constit. Greg. XIII. in dicto §. si Salvatorem, 19 & etiam est contra communem opinionem, qua cavetur, quod in causis misti 22 fori inter iudicem ecclesiasticum, & secularem, sit locus præventioni, ex supra alleg. cū n hoc sit sacrilegium, ut pluribus probat, id. Ancharan eod. conf. 15. num. 2.

20 Eidem iudicio ecclesiastico subjicitur Judæus, qui dæmones invocat, consulit, aut eorum responsa accipit, & ad illos sacrificia, aut preces, ad divinationem, aliamve causam dirigit, aut quid eis immolat, vel thuris alteriusve rei fumigationes offert, nam Judæi reprehenduntur, quod pro Deo idola colebant, & pro azimis fermentum offerebant, ut ut testatur Card. Bellarm. de sacram. Eu 23 abarist. lib. 4. cap. 19. §. ult. proferebant sum. 3, aut alia quævis impietatis obse-

quia præstat, si etiam Christianos verbo, facto, vel exemplo, aut alio quovis modo, nefaria doceat, vel ad ea perpetranda perducatur, aut perducere tenet, ut in eadem const. 79. dicta pagin. 1306. §. si Dæmones Innocent. in eodem cap. quod super nu. 4. de vot. Felyn. in cap. 1. de constit. Paris conf. 79. num. 24. & sequent. vol. 2. Burlat. eodem conf. 90. nu. 1. & direct. Inquis. cap. 46. numer. 4.

21 Sunt enim Judæi à Prælatibus, aliisque magistratibus coercendi, ne Christianam fidem blasphemis, vel malis persuasionibus, aut etiam apertis persecutionibus impediatur, Sanctus Thomas 2. 2. quæst. 10. art. 8. 1. respons. & contra facientes, aut hæreticalia inter Christianos dogmatizantes auctoritate ecclesiastica sunt compescendi, Innocent. in dicto cap. quod super ubi etiam Hostiens. de vo. & vot. redempt. & Burlat. d. conf. 90, num. 2, & 3, vol. 1.

22 Iudæus, qui apostatas, hæreticosve scienter domi suæ acceptaverit, aluerit, comæatu juverit, seu quovis modo cibaria eis ubicunque præbuerit, deduxerit, seu associaverit, vel deducendos, seu associandos, curaverit, aut sumptus ministraverit, duces comitesve illis adjunxit, vel, ne ab eis perpetrata deprehendat, aut investigari queant, fecerit; quisque dictos apostatas, aut hæreticos, scienter, aliquo modo receptaverit, occultaverit, defenderit, aut eis opem, consilium, auxilium, vel favorem, quomodolibet, præstiterit, ab Ordinariis locorum; & Inquisitoribus pœnis est plectendus.

23 Cæteri vero ex Christianis hæreticorum fautores, si qui fuerint, quod absit, sunt ipso jure excommunicati, & alias pœnas

- pœnas incurrunt, de quibus in cap. excommunicamus, §. credentes, de hereticis, Aim. in direct. Inquisitor. par. 2. quest. 53. num. 5. & ibi Pegn. in comment. 78. §. & duodecim.
- 24 Libros etiam ꝑ hæreticos thalmodicos, aut alios Iudaicos, quomodolibet damnatos, aut aliàs prohibitos, tenentes, custodientes, vel divulgantes, aut in quæcunque loca deferentes, aut ad eam rem operam suam accommodantes, eidem Ordinariorum, & Inquisitorum iudicio subijciuntur, ut in eadem const. §. si 29 libros hereticos, ead. pag. 1306.
- 25 Si autem ꝑ Christianos deriserint, redemptionis nostræ hostiam salutarem in ara crucis immolatam Christum Dominum ludibrio, ac despectui habuerint, vel quandoque, maxime verò in sacro pasceves die agnum sive ovem, aut quid aliud cruci affixerint, aut appenderint, in eamvè conspuerint, seu quancumque contra ipsam fecerint, pro gravitate criminis eorundem Ordinariorum, & Inquisitorum iudicio pœnis sunt plectendi, ut in eadem pagina §. si Christianos.
- 26 Id ꝑ enim semper solemne fuit Hebræis, ut Christi genus vituperent, doctrinam improbent, vitam blasphement, miracula pervertant, & discipulos occidant, ut inquit D. Thomas super Isai. cap. 1. col. 5. cir. med. tom. 13.
- 27 Lege etiam canonica puniuntur, quando delinquant contra legem suam veteris testamenti, ut per Ioannem Andræ in cap. quod super his, il primo, de vot. quem citat, & sequitur Felyn. in cap. 1. num. 28. de constit.
- 28 Iudæis ꝑ publica officia committi non debent, neque Sarracenis, neque Paganis: quoniam subtili prætextu Christianis plurimum sunt infesti, conc. Tolera. 3. in cap. 14. relatum, in cap. nulla officia, 54. distin. & in cap. constituit, 17. quest. 4. cap. cum sit nimis, & cap. cum ex speciali de Iudæis & Sarrac. Sylvestr. in Sum. in ver. Iudæus, nu. 7. Honor. Papa primus in sua const. incipiens dilectus filius, §. item quod Iudæis, Alexand. conf. 13. attentis, num. 2. volum. 7. & ita etiam statuit Carol. II. Sicilia Rex, ut in cap. item statuimus, quod Iudæis, pagina 316.
- Ratio est, ꝑ quia sunt infames, & odiosi, eo quod insidientur fidei Christianæ, Roland. à Valle conf. 35. num. 9. & 16. volum. 2. Bero. conf. 28. num. 44. volum. 3. Nec etiam quodlibet aliud officium, seu commercium per quod Christianis aliquod gravamen ingeri possit, illis est committendum Abb. in eodem cap. ex speciali, 1. not. Vbi etiam Felyn. & Ancharan. conf. 271. num. 2. ver. ex hoc ergo, Nec illis cum Christianis ludere, aut comedere licet, ut capit. ad mensam, ubi glos. Io. de Turrecrem. num. 5. & Archid. num. 211. q. 3.
- Christianis enim ꝑ azima Iudæorum comedere prohibitum est, etiam seorsum ab eis, quia est cibus discretus ab eis, qui etiam inhibetur, & clericus contrafaciens est deponendus, laicus verò excommunicandus, c. nullus, & b. omnes 28. q. 1. & Sylvestr. in ver. Iudæus num. 2.
- ꝑ Præterea, quia doctoratus est dignitas, ideò, nec possunt Iudæi doctorari, Bart. in l. fin. C. de Iud. & Felyn. in cap. 1. numer. 4. eod. titul.
- 32 Sed si aliquibus in locis, & malè, in arte medica doctorentur, non possunt ad Christianorum ægrotantium curam accedere,

cedere, aut illis interesse, etiam vocati, & rogati. Nam medici Hebræi alijque infideles, id præstare prohibentur: si quis autem Christianus, quomodolibet exemptus, ac cujuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ existens, in contrarium facere ausus fuerit, sacramenta ecclesiastica nullatenus sunt ei ministranda, nec etiam à regularibus exemptis, & sic decedens ecclesiastica carere debet sepultura, ut in *Constit. Gregor. XII. 71. in Bull. Roman. pag. 1303.* Ipsi etiam Iudæi transgressores pœnis sunt plectendi, ut in eadem constituitur circa fin. At nescio, quo modo satis tunc committant se, aut suos, dum ægri decumbant, Christianorum nonnulli perfidis Iudæis, qui Christiano nomini hostes sunt accerrimi. Nam, si Christum sunt persecuti, & nos persequentur.

Vnde † mortem profectò appetit, qui à Iudæo sanitatem quærit, *cap. qui sine, 27. quest. 2.* & qui se Iudæo committit, vitæ renunciat, *l. Princeps, C. de princ. agen. in reb. ut tenet etiam Rip. in tractat. de pest. num. 52. 53. & 54.* Vbi etiam acriter Christianos reprehendit, qui in suis morbis ad Iudæos medicos confugiunt.

Nam † bonus, & Christianus medicus ægrum monet, & hortatur ad implorandum Christi auxilium, & ad confessionem, & pœnitentiam, *cap. cum infirmitas, de pœn. & remiss.* imò adhæc medicus quisque Christianus tenetur sub gravibus pœnis, ut in *constit. Pij papa V. incipiens supra gregem.*

At, † quomodo hæc docebit Iudæus, qui Christo est inimicus, & qui prohibet Christi nomen invocare, ut per

Barr. in *proem. ff. num. 2.* quem citat, & sequitur Rip. *ibidem eodem num. 59.* non idè mirum, si plerumque sit, ut hujusmodi languentibus non detur convalescere, utpotè, qui verum medicum fugiant, Rip. *ibid.*

36 Committens † autem Iudæo officium, monitione præmissa per provincialis concilium compesci debet. Iudæo verò officialij, tam diu Christianorum communitio in commercijs, & alijs est deneganda, donec in usum pauperum Christianorum, secundum providentiam diocesani Episcopi convertatur: quidquid à Christianis fuerit adeptus occasione officij sic suscepti, & officium cum pudore dimittat, quod irreverenter assumptum, ut eo. *cap. cum sit nimis, §. si quis autem, & ibi Abb. in princ. & Sylv. dist. n. 7.*

37 Eadem etiam ratione † neque hæreticis, calvinisticis, Hugonoticis, alijsque personis, quibuscumque nominibus nuncupentur, & cujuscumque fiat sectæ, ab Ecclesia Catholica, & Apostolica Romana damnata de quibus in *auth. Gazaros, in l. Arriani C. de hæret. & manich. & cap. penult. 24, quest. 3,* publica officia super Christianos committi debent, quia † hujusmodi nequissimi norum hominum genus crudelius, quàm Iudæi ipsi Christianos infestant, & audentius Christi fidem conantur evertere, & ob eam causam, sunt etiam ipsis Iudæis deteriores; quòd minus peccet, qui viam Domini non agnoscit, quàm qui post agnitam retrocedit, *cap. quidam de Apostat. cap. si resugientes, de pœnit. dist. 4, Rip. in dicto tract. de pest. de remed. ad curan. pest. num. 58.* Quare cum eadem ratio in hujusmodi nefarijs hominibus, quæ in Iudæis militet, & gravior



- vior idemque statui debet, Cravetta *cons.* 41  
183, num. 3.
- Ideo Innoc. III. Gregor. IX. &  
39 Paulus III. eosdem ¶ hæreticos eorum-  
que fautores, & illis credentes excom-  
municationis sententiam, & infamiam  
ipso facto incurrere voluerunt, & ad pu-  
blica, seu privata officia, vel consilia,  
aut dignitates inhabiles fore declara-  
runt, alijs poenis contra eosdem inflig-  
tis, de quibus per eundem Innoc. III. in Bull. Ro-  
40 ma cap. 2, pagina 2, Greg. IX. eod. Bull. cap.  
3, pag. 3, & Paul. IV. cap. 42, pag. 630, &  
seq.
- Aliud etiam urget ¶ ne hæreticis offi-  
cia publica credantur, quia scilicet ipsi  
quocumque nomine censeantur, & cujus-  
cunque sectæ existant, sunt excommu-  
nicati, ut in cap. *excommunicamus* 1, in  
princ. de heres. Paul. III. in Bull. Roman.  
eod. capite 42, pagina 630, & in Bull. Cœn.  
Domini num. 15, Navar. de cens. Eccles. cap.  
27, num. 55, tom. 1, & publicè sunt de-  
nunciati vigore ejusdem Bullæ Cœn. Do-  
mini, quæ singulis annis innovatur, &  
quinta feria majoris hebdomadæ solem-  
niter Romæ publicatur, quæ publicatio  
omnes afficit, ut Capella Tolos. decis.  
444. num. 2, quam sequitur Gomez. in  
444 *procem. Reg. Cancell. & alij*, in cap. 38, num.  
157, lib. 1, citati, & idè uti majore ex-  
communicatione innodati, & ab omni  
fidelium communione semoti sunt poeni-  
tus evitandi, tantùm abest, ut fidelibus  
præesse possint, Abb. in rubr. de sentent.  
excom. num. 3, vers. *quadam est excommuni-*  
catio Sylvestr. in vers. *excommunicatio*, nu.  
1. & Navar. capite 27, num. 1. ver. *major*.  
verò tom. 1.
- Judæi verò ¶ sunt incapaces excommu-  
nicationis, quia non sunt in gremio Eccle-  
siæ. Hinc fit, ut magis cum Judæis, quàm  
cum excommunicatis hæreticis commu-  
nicare possimus.
- ¶ Possunt tamen Judæi etiam indirectè  
excommunicari, Christianorum commer-  
cium, donec satisfecerint, illis interdica-  
do, *dist. cap. postulasti, in fin.* & ibi Abbas,  
num. 4.
- Tolerantur autem Judæi ¶ non autem  
hæretici, quia Judæi nunquam susceperunt  
fidem Christianam, hæretici autem  
susceperunt: Judæi religionem colunt,  
quam Deus instituit saltem pro tempore,  
hæretici eam, quam diabolus eorum do-  
ctor invenit, secta Judæorum Ecclesiæ uti-  
lis est, quia eorum libri sunt Prophetiæ no-  
strarum, & eorum ceremoniæ figuræ no-  
strarum mysteriorum, quibus probamus,  
nos non finxisse hæc vaticinia, quando-  
quidem accuratè servantur à nostris inimi-  
cis, nec Judæi conantur pervertere Chri-  
stianos, ut plurimum, quemadmodum  
faciunt hæretici, ut post concil. Tolet. can.  
55. 16. Aug. & Bernard. quos citat tenet  
Card. Bellarm. in 2. *controv. gener. de laicis*  
cap. 22. ad 3. arg. lib. 3. tom. 2.
- Et, quòd Judæi ¶ non sint ita detesta-  
biles, sicut hæretici, quia fides Judæorum  
habet principium veritatis, tenet Bald. in l.  
nullus, num. 4. C. de Sum. Trinit. & *fid. Catho.*  
Felyn. in cap. *consuluit*, numer. 5. de *Juda.* &  
*Sarrace.* & Anchar. *cons.* 271. aliàs 266.  
numer. 2. vers. *quarto si dicamus*. Nihilomi-  
nus nutrices Christianas domi tenere pro-  
hibentur, cap. & *si Iudæos, de Juda.* & *Sar-*  
*rac.*
- 45 Nec ¶ Episcopi dispensare possunt, ut  
O o o o illæ

illæ extra domos Judæorum habitantes eorum infantes lactare, & nutrire valeant

46 Et Christiani Iudæis, † Sarracenis, aut paganis fervientes, sunt excommunicandi, ut in cap. Iudæi, de Iuda. & Aufrer, de potestat. ecclē. super sect. pers. vers. sexagesimo octavo, sub numer. 41. sunt enim & Iudæi de Ecclesia malignantium, sicut hæretici.

47 Hinc dicitur, † duplicem esse Ecclesiam.

Prima, & principalis triumphantium, in qua est status gloriæ sempiternæ, ut Cantate Domino canticum novum, laus ejus in Ecclesia Sanctorum. Psalm. 149. Prapof. in summ. 15. distinct. Dionys. Carthuf. de 4. novis. cap. 58. per tot. & Card. Aræcœl. de Symbo. Apost. cap. 34. sub littera E.

48 Secunda Ecclesia militantium, quæ est fidelium, & Catholicorum collectio, & congregatio Ecclesiastica cap. 3. in princip. cap. Ecclesia. de consecrat. distinct. 1. gloss. in capit. cum clerici, in ver. Ecclesia, in fin. de verb. signific. Tabien. in ver. Ecclesia, s. 1. in princip. in summ. theolog. par. 1. quest. 1. art. 3. dub. 3. vers. quartus locus, & idem Cardin. Aræcœli, eodem cap. 34. sub lit-

49 † Est etiam ecclesia malignantium, de qua David, inquit, odivi ecclesiam malignantium, & cum impiis non sedebo. Psalm. 25. & cap. cum quibus, 24. quest. & hæc est ea congregatio, in qua conveniunt maligni, nempe dicti Iudæi, hæretici, schismatici, pagani, & similia, qui sunt extra gremium Ecclesiæ, & de qua loquebatur David de Philistæis, apud quos exul fuit, a quorum conversatione tamen abstinebat,

ut per Euthim. super eodem Psalm. 25. & de qua etiam Apocalyp. cap. 19. circa princip. ibi, qui judicavit de meretrice magna, quæ est ecclesia malignantium, ut per Dionys. Carth. de 4. nov. ar. 6. circ. fin. Rebuff. super concil. sub tit. de const. in princ. gloss. 1. & Malon. de Sac. Sind. cap. 7. in princ. Hæc est illa ecclesia seditionum flammis plena, quæ non à veritate, sed ab errore sumpsit principia. Illæ pacis æternæ Principem Dominum nostrum Jesum Christum habent auctorem, ista tenebrarum ducem diabolum, qui suas artes, dolos, & machinationes explicat, & versat assidue, ut sub Christo militantes exturbet: in hos suæ ipsius exacuit, vibrat, & contorquet spiculas, suosque immitit, & cruciat satellites, homines perditos, & crucis Christi inimicos, qui Christianam fidem confodiant, Iure merito igitur hujusmodi nefariorum hominum genera malignantium ecclesia vocitatur, quæ est à fidelibus quibusque viris evitanda, dicto cap. cum quibus, & c. notandum 24. quest. 3. cum contra nos semper Iudaica, paganica, & hæretica latrat infania, ut doctè scripsit Malon. eodem lib. 6. 15. sub num. 6. vers. Rupertus.

50 Sunt etiam † permixtæ Iudæis in dominiis Principum Christianorum Synagogæ antiquæ, quas etiam collapsas, & ruinam minantes restaurare possunt, non autem pretiosiores, aut ampliores eas exaltare licet, cap. Iudæi. il. 1. cap. consuluit, de Iuda. & Sylvest. sub verb. Iudæis, num. 9. Novas autem erigere, aut antiquas funditus dirutas in locis, ubi fuerunt antiquæ, ædificare prohibentur, Abb. in eodem cap. consuluit, numer. 3. Flor. de S. Petro conf. 18. num. 14. & seq. ubi dicit † quod Synagoga apud Iebra-

Hebræos idem est, quod Ecclesia apud nos, & apud Sarracenos Mesquita, clem. unic. & ibi gloss. in verb. mesquites, de Iud. & Sarrac. quia sicut convocantur populi fideles ad Ecclesiam, ita Iudæi convocantur ad Synagogam, Bald. conf. 315. num. 3. Quare pro magno habere debent Iudæi, quod in veteribus Synagogis, & suis observantiis tolerentur, dicto cap. consultat, & ibi Abbas numer. 1. de Iud. & Sarrac. qui autem, etiam sine alia prava intentione facit, aut reficit idola apud Indos, aut Synagogas apud Iudæos, aut Mesquitas apud Mahumetanos, aut pagana templa apud paganos, aut hæretica apud hæreticos, aut aliquid aliud facit, cuius principalis usus sit peccatum mortale, mortaliter peccat, Navar. in Manual. cap. 14. nu. 31. alias 36. Iudæus tamen admittens orantes in ædibus propriis, & deputans locum ad orandum cum luminaribus, & candelis non dicitur Synagogam erigere, quia, quod de erigenda Synagoga dicitur, de publica est intelligendum, ut post Bald. in dict. conf. 422. num. 8. lib. 5. quem citat tenet, idem Card. Tulch. ibidem num. 5.

52 Non tamen hic prætermittam, octo esse Hebræis permilla, & reliqua omnia prohibita.

Primò, quod habeant synagogas publicas solitas, & oratoria particularia.

Secundò, quod eorum ecermonias, & ritus servant, & non possint in eis turbari.

Tertiò, conveniunt cum Christianis, in ijs, quæ insunt permilla, & licita.

Quartò, non sunt molestandi, si sint obedientes.

55 Quintò, non sunt compellendi ad eadem.

Sextò, non vulnerandi sine medio iustitiæ,

Septimò, non exhumandi ex eorum cæmeteriis.

Octavò, ita admittantur ad prædicta, quatenus non excedant, Bald. conf. 316. per tot. lib. 1. Idem Tulch. ibidem numer. 6. Alia, quædam de Iudæis, & de pœnis, quas incurunt, scripsi in cap. 25. numer. 112. usque infim. tom. 1. ad quæ lectorem remississe, sufficiat.

53 Hæretici autem tam de jure Cæsareo, quàm canonico synagogas, aut alia loca, in quibus conveniant, aut ad litanias faciendas nocte, vel die, sive sub ecclesiarum nomine, sive in privatis ædibus vel locis habere prohibentur, quia eorum conventicula non ecclesiæ, sed conciliabula appellanda sunt, l. cuncti hæretici, & ibi Salic. C. de heret. & manich. l. conventicula, ubi etiam Bald. de Episc. & cler. & cap. clericius, 24. quest. 3. & de hæreticis, eorumque criminibus & pœnis scripsi in cap. 37. tom. 1. & videndus est direct. Inquis. cum ibi citatis per Pegn. in 2. par. lib. 2. Schol. 43. 44. & seq. & par. 3. lib. 3. Schol. 151. & seq.

54 Mesquitas etiam tam in universo Christiani-fidelium dominio Sarracenis habere est prohibitum, quoniam ipsi non unum Deum verum, sed perfidum, & facinorosum Mahumetum colunt, & diebus singulis certis horis in loco aliquo eminenti ejusdem Mahumeti nomen alta voce invocant, extollunt, ac ibidem verba quædam in illius honorem publicè profitentur, Clem. unic. de Iudæis & Sarrac. & Lud. Roman. lib. 6. cap. 35. & 36.

Fuit enim Mahumetes Arabs genere, ut

O O O O 2 resta-

testatur Faccius vetustus poëta Florenti-  
nus *lib. 5. cap. 10.* dum inquit.

*Di vil prosapia povero, è soletto,*

*Nacque costui nel Arabico seno:*

*Abdimonepoli sù il suo padre detto:*

Militavit inter populares tuos Arabes,  
sub Heraclio Imperatore circa annos Do-

mini 612. Quo tempore initium ei dedit  
Arabum perfidia, qui irati Heraclio, ab eo  
defecerunt, ut per Peniam, qui de errori-  
bus Sarrac. scribit in eodem directi. In-  
quisitor. eadem 2. par. lib. 2.

Schol. 37.

FINIS.



I N D E X.